

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI MUZEOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licenta
1.6. Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	INTRODUCERE IN ARHEOLOGIE		2.2. Cod disciplină	I.1104	
2.3. Titularul activității de curs	Conf. Dr. Mihai Gligor				
2.4. Titularul activității de seminar	Drd. Ancuța Bobîna				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
				2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					31
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	83
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală, hărți, laptop, videoproiector, ppt
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală, laboratoare de specialitate, laptop, videoproiector, ppt

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Competențe teoretice, operaționale și creatoare vizând conceptele, metodologia, problematica și conținuturile actuale din domeniul Istorie. Studiul și cercetarea interdisciplinară, utilizarea corectă a conceptelor domeniului de bază și ale domeniilor conexe. Competențe de lectură activă și interpretare critică specifice studiului avizat. Competențe de autoevaluare, disponibilitate pentru formarea continuă în sens interdisciplinar. Stăpânirea limbajului de specialitate și capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare.
Competențe transversale	CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea de competențe privind: obiectul de studiu, evoluția și dezvoltarea arheologiei; modul de receptare al științelor exacte și impactul lor asupra metodelor de cercetare în arheologie; principalele descoperiri arheologice;
7.2 Obiectivele specifice	Înșușirea de competențe privind: tehnicile de datare și cercetare utilizate în arheologia contemporană; etapele și metodologia de realizare a șantierului arheologic

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Obiectul și metodele de cercetare arheologică 1.1. Ce este arheologia? 1.2. Aportul științelor exacte la dezvoltarea arheologiei 1.3. Rolul arheologiei în promovarea patrimoniului cultural mondial	Expunere, conversație, PPT	2
C2. Istoricul și dezvoltarea cercetărilor arheologice pe plan mondial 2.1. Primele preocupări. Moștenirea antichității 2.2. Colecționari și anticari. De la Troia la Pompei 2.3. Constituirea arheologiei ca știință. Arheologia sec. XX	Expunere, conversație, PPT	2
C3. Istoricul și dezvoltarea cercetărilor arheologice pe teritoriul României 3.1. De la Regulamentele Organice și Al. Odobescu, la Ad. Cserni și Zs. Torma. 3.2. V. Pârvan, întemeietorul școlii arheologice românești. 3.3. Școli arheologice, structuri de cercetare și principalele șantiere și realizări în perioada interbelică și postbelică.	Expunere, conversație, PPT	2
C4. Noțiuni fundamentale privind principiile și metodologia cercetării arheologice 4.1. De la arheologia analitică la arheologia sistemică 4.2. Arheologia procesualistă și post-procesualistă 4.3. Antropologia culturală și etnoarheologia.	Expunere, conversație, PPT	2
C5. Metode și tehnici clasice de cercetare, datare și valorificare 5.1. Metoda stratigrafică 5.2. Metoda tipologică 5.3. Metoda comparativă	Expunere, conversație, PPT	2
C6. Noțiuni de conservare și restaurare a artefactelor și siturilor arheologice 6.1. Prelevarea materialelor arheologice 6.2. Conservarea primară 6.3. Restaurarea și depozitarea artefactelor arheologice	Expunere, conversație, PPT	2

C7. Documentele de șantier arheologic. 7.1. Modalități de completare a documentației de șantier. 7.2. Arhiva de șantier. 7.3. Fototeca.	Expunere, conversație, PPT	2
C8-9. Etapele desfășurării unui șantier arheologic. 8.1. Periegheza 8.2. Tehnici de abordare și cercetare a unui sit arheologic 8.3. Prelucrarea materialului arheologic și forme de valorificare.	Expunere, conversație, PPT	2
C10. Prospecțiile nedistructive 10.1. Rezistivitatea electrică a solului 10.2. Magnetometria 10.3. Georadarul și scannerul 3D	Expunere, conversație, PPT	2
C11. Metodele moderne de cercetare și datare în arheologia mil. III. 11.1. Metoda carbonului radioactiv C14. AMS 11.2. OxCal 11.3. Modelarea datelor (abordarea Bayesiană)	Expunere, conversație, PPT	2
C12. Metodele moderne de cercetare și datare în arheologia mil. III. 12.1. Dendrocronologia. 12.2. Termoluminiscenta	Expunere, conversație, PPT	2
C13. Legislația patrimoniului cultural în România. 13.1. Regimul cercetărilor arheologice. Documentația preliminară și rapoartele post-săpătură	Expunere, conversație, PPT	2
C14. Registrul arheologilor. CIMEC 14.1. Instituții și structuri cu prerogative în protejarea siturilor și artefactelor arheologice. 14.2. Rețeaua muzeală	Expunere, conversație, PPT	2
Bibliografie Bahn, P. (1996): <i>Archaeology. A Very Short Introduction</i> , Oxford University Press. Carver, M. (2009): <i>Archaeological Investigation</i> , London, Routledge Publishing. Cosma, C., Benea, V., Timar, A., Gligor, M., Varvara, S. (2008): „Datarea prin luminiscentă stimulată termic (TL) și optic (OSL). Aplicații în arheologie”. <i>Apulum</i> , XLV, 579-598. Gligor, M. (2014): „Începuturile eneoliticului timpuriu în Transilvania: o abordare Bayesiană”. <i>Analele Banatului</i> , SN, XXII, 91-105. Grant, J., Gorin, S., Fleming, N. (2008): <i>The Archaeology. Coursebook</i> (Third Edition), London, Routledge Publishing. Green K. (1995): <i>Archaeology. An introduction</i> (Third Edition), London, Routledge Publishing. Harris, E. (1997): <i>Principles of Archaeological Stratigraphy</i> , London, Academic Press. Hester, T. R., Shafer, H. J., Feder, K. L. (2009): <i>Field methods in archaeology</i> , Walnut Creek, Left Coast Press. László, A. (1997): <i>Datarea prin radiocarbon în arheologie</i> , București. László, A. (2006): <i>Introducere în arheologie</i> , Iași, Casa Editorială Demiurg. Parrot, A. (1981): <i>Aventura arheologică</i> , București, Editura Meridiane. Rachet, G. (1977): <i>Universul arheologiei</i> , Vol. I-II, București, Editura Meridiane. Randoin, B., Popovici, D., Riolland, Y. (1998-2000): „Metode de săpătură și înregistrarea datelor stratigrafice într-un sit pluristratificat: tell-ul neo-eneolitic de la Hârșova”. <i>Cercetări Arheologice</i> , XI, I, 199-231. Renfrew, C., Bahn, P. (1991): <i>Archaeology. Theories, Methods and Practice</i> , London. Wilkinson, P. (2007): <i>Archaeology</i> , Oxford.		
8.2 Seminar		
1. Fotografia aeriană 1.1. Indici revelatori 1.2. Lidar	Expunere, conversație, PPT	2
2. Arheometria 2.1. XRF 2.2. XRD 2.3. Microscopia electronică	Lab. chimie	2
3. Topografia arheologică 3.1. Stația totală 3.2. GPS 3.3. GIS	Expunere, conversație, PPT	2

4. Bioarheologia 4.1. aDNA 4.2. Izotopii stabili (O, St., Na, C)	Lab. antropologie fizică	2
5. Zooarheologia 5.1. Analiza resturilor faunistice 5.2. Strategii de sacrificare 5.3. Exploatarea materiilor prime	Expunere, conversație, PPT	2
6. Arheobotanica 6.1. Contexte arheologice 6.2. Reconstituirea dietei	Expunere, conversație, PPT	2
7. Arheologie experimentală	Lab. restaurare	2
<p>Balme J., Paterson, A. (Eds.) (2006): <i>Archaeology in Practice. A Student Guide to Archaeological Analyses</i>, Blackwell Publishing</p> <p>Bogaard, A. (2004): <i>Neolithic Farming in Central Europe: An Archaeobotanical Study of Crop Husbandry Practices</i>, London, Routledge.</p> <p>El Susi, G. (1996): <i>Vânători, pescari și crescători de animale în Banatul mileniilor VI. î.Chr.–I. d.Chr. Studiu arheozoologic</i>, Editura Mirton, Timișoara</p> <p>Lazarovici, Gh., Micle, D. (2001): <i>Introducere în arheologia informatizată</i>, Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, III, Timișoara.</p> <p>Shaw, I., Jameson, R. (Ed.) (1999): <i>A Dictionary of Archaeology</i>, Blackwell Publishers.</p> <p>Smith, L. (2004): <i>Archaeological theory and the politics of cultural heritage</i>, Routledge</p> <p>Varvara, S., Fabbri, B., Gualtieri, S., Ricciardi, P., Gligor, M. (2008): <i>Archaeometric characterisation of the neolithic pottery discovered at Alba Iulia-Lumea Noua archaeological site (Romania)</i>. Studia Universitatis Babes-Bolyai, Series Chemia, LIII(1), 5-13.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele profesionale și transversale, ariile de conținut și creditele alocate sunt în concordanță cu obiectivele programului de studii

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea cunoștințelor acumulate, însușirea noțiunilor specifice disciplinei, coerența logică în expunerii	Examen oral	80%
10.5 Seminar/laborator		Referat	20%
10.6 Standard minim de performanță: însușirea cunoștințelor de bază dobândite la curs; capacitatea de a opera cu noțiunile specifice disciplinei			
Demonstrarea competențelor în:			

Data completării
25.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
29.09.2016

Semnătura directorului de departament